

INVESTAVIMO Į SAVO ŠEIMĄ STRATEGIJA IR JOS YPATUMAI

Rimvydas Jasinavičius
MRU profesorius, Dr.,
Lietuvos Pramonininkų konfederacijos
Garbės prezidentas

**Šeima – lemtingasis
gyvenimo kokybės
veiksny**

3 žmogiškosios laimės komponentai

- Studentų iš 41 pasaulio šalies apklausa atskleidė, kad jų gyvenimo laimę lemia 3 komponentai:

1. **siekiamas laimės laipsnis** (gyvenimo paradigma, kurios pagrindus įgaunama **šeimoje**);
2. įvairios **aplinkybės, suteikiančios reikiamus išteklius** (**šeima**, bendruomenė, gamtos veiksniai)
3. **Veikla**, (kurios poreikis ir charakteris paveldimi **šeimoje**).

Šeima – gyvenimo pamatai

- Minėtos apklausos ir moksliniai tyrimai akivaizdžiai liudija, kad asmenybės gyvenimo **tikslai**, jos **elgesys**, siekiant tų tikslų, ir pasiektų rezultatų **vertinimas** įskiepijami ankstyvoje vaikystėje ir jais remiamasi visą gyvenimą.
- Jei gyvenimą prilygintume kažkokio ypatingo pastato statybai, tai **ŠEIMA pakloja** to pastato **pamatus**.
- Žmogus, neturintis šeimos, tokių pamatų neturi ir tampa labai pažeidžiamas įvairių gyvenimo vėtrų.
- Netekę šeimos **arba ją pakeitę**, žmonės **netenka** giliųjų savo gyvenimo **pamatų**, ir priversti laikytis ant paskubomis ir naujai formuojamų **atramų**.

Laimingi, - turintys stabilią šeimos paramą

- Kaip statinių stabilumą lemia jų pirminiai pamatai, ant kurių jie buvo statomi, taip ir žmogaus gyvenimo stabilumą užtikrina jo **gimtoji šeima**, net tik pagimdžiusi jį, bet ir išugdžiusi bei remianti jį visą jo gyvenimą.
- Tad asmenybės gyvenimo stabilumo lygį nulemia **jo šeima ir jo santykiai su jos nariais** visais gyvenimo etapais: vaikystėje, paauglystėje, aktyvios brandos metu ir senatvėje.
- Kiekviename tame etape žmogus **privalo turėti savo šeimos paramą**, atitinkančią jo reikmes ir galimybes.

Šeima – ypatingas kapitalas

- Šeima yra vienas svarbiausių **aktyvų** (**kapitalų**) kiekvieno žmogaus gyvenime.
- Kaip kiekvieno kapitalo rūšis, kokybiška šeima sukuriama teisingų ir efektyvių **investicijų** būdais ir priemonėmis.
- Tinkama investicija į šeimą pasireiškia jos **investicine grąža** – ypatingos kokybės gyvenimo lygiu asmenybei, jos partneriui, jos vaikams ir tėvams.

Palankiausiai asmens
gyvenimo gerovę
užtikrinančius veiksnius gali
suteikti

išmintinga jo šeima

Išmintingų žmonių šeima

neapsiriboja vaikų gimdymu,
išlaikymu ir jų atidavimu į
visuomenės švietimo įstaigas.

**Ji – strateginis investuotojas
į jos narių žmogiškąjį,
intelektinį ir turtinį kapitalą**

**Šeimų, įtakojančių
gyvenimo ateityje būklę,
kategorijos**

Šeimų hierarchijos pakopos

Nepilnavertės Šeimos

- Tai – trumpalaikės (be vaikų), išsiskyrusios ir kelintą kartą sukurtos šeimos.
- Jų sutuoktiniams būdingas egoizmas, žemųjų poreikių (ypač seksualinių) prioritetai, žmogiškųjų vertybių skurdumas, asmeninių ydų dominavimas ir atsakomybės už savo ir ypač savo artimųjų ateitį stoka.
- Tokios šeimos yra pramoninės revoliucijos nepageidaujama pasekmė, kai jauni žmonės palikę savo tėvų ir protėvių įsisavintą aplinką išvyko į miestus gero uždarbio ir jo pagrindu lengvai pasiekiamų malonumų ieškoti.
- Nutraukę ryšius su istoriškai tradicine aplinka, jie tapo naujų aplinkybių aukomis, nesukuriančiomis stabilių šeimų.

Šeimos, priklausančios kastoms

- Kasta - bendras socialinių grupių, į kurias istoriškai buvo suskirstyta Indijos visuomenė, pavadinimas.
- Kastoms būdingas šeimų sudarymas tarp tos pačios religinės, etninės ar socialinės grupės narių.
- Tokių šeimų nariams veikia stiprūs apribojimai pasirenkant kitokią profesiją ir veiklos pobūdį.
- Tai reiškia, kad jiems aukštesnio išsilavinimo galimybės ir „socialiniai litai“ yra uždrausti.
- Tad tokių šeimų nariai – įgimto likimo aukos.

Likimo valdomų šeimų požymiai

1. Problemų, įtakojančių ir bloginančių gyvenimo kokybę, gausa;
2. Finansinių išteklių stoka;
3. Ribotas išsilavinimas;
4. Dažna gyvenimo sąlygų ir vietos kaita;
5. Skurdus ir trumpalaikis bendravimas su šeimos nariais (skyrybos);
- 6. Nelaiminga vaikystė, sunki suaugusiųjų dalia, varginga ir vieniša senatvė, atsikartojanti iš kartos į kartą.**

**Šeimų, įtakojančių
gyvenimo ateityje būklę,
kategorijos**

Elitas ir jo šeimos

- **Elitas**, *siaurąja prasme*, – tai geriausi kiekvienos visuomenės grupės atstovai.
- **Elitas**, *plačiąja prasme*, tai asmenybės, kurios užima aukščiausias pozicijas visuomenėje, turėdami geriausią profesinę patirtį, jos rezultatus ir prestižą bei valdydami dideles savo ir patikėto jiems kapitalo ar/ir išteklių apimtis.
- **Elitas** – tai tie, kurie sukuria gausias, naujas ir labai paklausias visuomenėje vertybes.

Reikšmingiausi elito požymiai:

1. Didelių ir socialiai įtakingų **galių** turėjimas, pasireiškiančių valdžia ir profesiniais įgūdžiais efektyviai valdyti patikėtą sistemą;
2. **Gebėjimai** disponuojamus išteklius produktyviai panaudoti **visuomenės gerovei** užtikrinti;
3. Išlavintų ir turimų gebėjimų ir įgūdžių **nuolatinis tobulinimas ir perdavimas iš kartos į kartą.**

Klaidingo požiūrio pasekmė

- Šiuolaikiniame pasaulyje, dėl įvairių revoliucijų ir kataklizmų poveikio visuomenės sąmonei, elitui priskiriami asmenys, **teturintys tik pirmuosius du požymius**.
- Todėl jie ženklios ir visuotinės **gerovės nesukuria**, o apsiriboja išteklių perskirstymu, sudarant protekcijas savo artimųjų ratui.
- Tai tampa lemtinga priežastimi, dėl kurios pažangos tempai visuomenėje (valstybėse) neišvengiamai tampa lėtesni, nei įtakojant tikrajam elitui, turinčiam visus tris požymius.

Politinės nekompetencijos pasekmės

- Tų požymių stygius charakteringas daugeliui šiandieninio **politinio elito** atstovams, kadangi retas kuris iš jų yra perėmęs produktyvius politinio valdymo įgūdžius ir gebėjimus iš savo šeimų.
- Visuomenė visada nukenčia, kai į savo politinį elitą išsirenka asmenis **teturinčius tik pirmąjį požymį**: *valdžią, teisines galias ir galimybę skirstyti viešuosius bendruomenės išteklius.*
- Intelektinio, kultūrinio bei profesinio elito atstovams labiau būdingi visi minėti požymiai, nes dažniai jie priklauso **dinastinėms šeimoms**.

Elitinė - Dinastinė šeima

- **Dinastinė šeima** - vienai giminei priklausančios šeimos nariai, kurių **ypatingieji gebėjimai ir pasiekimai pasireiškia keliose kartose** (ne mažiau trijose) ir tokiu būdu suteikdami jiems pelnytą aukštą visuomenės vertinimą bei priskyrimą jos **elitui**.
- Tokie jų rezultatai pasiekiami **perduodant iš kartos į kartą** savo išlavintus ypatinguosius gebėjimus ir įpročius bei sukauptą ir gausėjantį turtą (**visuminį kapitalą**)

Elitinių - Dinastinių šeimų požymiai:

1. Paveldimi ir efektyviai tobulinami išskirtiniai jų narių **veiklos konkurenciniai pranašumai**, lemiantys ypatingus pasiekimus ir rezultatus;
2. Nuolat didėjantis jų **intelektinis ir turtinis kapitalas**;
3. Tamprus ir nenutrūkstantis šeimos narių **bendravimas bei savitarpio parama**;
4. **Visuomenės pagarba**, žavėjimasis, vertinimas (ir pavydas);
5. **Laiminga vaikystė, produktyvus bei vertingas suaugusių gyvenimas, ori ir aprūpinta senatvė.**

**Turima gyvenimo laimė –
ankstesnio investavimo į jį
pasekmė.**

Elitinė šeima – ypatingos investicinės veiklos produktas

- Teisingai suformuota, vystoma ir tausojama šeima – ypatingos ir niekuo nepakeičiamos žmogiškosios laimės aruodas.
- Tą aruodą būtina išugdyti, sukaupti, tobulinti ir išlaikyti visą gyvenimą.
- Tai – ypatingos svarbos ir sunkumo **investicinis darbas**, bet jo vaisiai – nepaprastai vertingi.
- Jie geriausiai pasireiškia sukurtose ir nuolat puoselėjamose **elitinėse** ar net **dinastinėse šeimose**.

Epochų kaitos pasekmės

- Lietuva, būdama Europos centre, pastaraisiais šimtmečiais buvo stipriausiai veikiama įvairiausių epochų kaitos vėtrų.
- Karai, okupacijos, nutautinimas, socializmo represijos ir ydingas jos ideologinis užkratas **sunaikino mūsų tautinį elitą.**
- Atsivėrus sovietinės darbo koncentracijos lagerio vartams, šalyje nebuvo kam ir iš ko sukurti našaus darbo vietų, generuojančių europines pajamas.
- Buvusi to lagerio „darbo jėga“ puolė emigracijon, ieškodama **„gero darbo“**, kurį **„duoda“** Vakarų šalių darbdavių klasės elitas, didžioji dalis kurio išaugusi **elitinėse ir dinastinėse šeimose.**

Gerovę sukuria būtinos ir tinkamos **INVESTICIJOS**

- Išskirtinę ir ypatingą žmonijos gyvenimo gerovę sukūrė susiformavęs ir sistemiškai naudojamas jos **ELITO gebėjimas sėkmingai INVESTUOTI**.
- Tokios veiklos dėka yra sukuriama tai, ko nėra (ar trūksta) gamtoje, aplinkoje ir bendruomenėje.
- Taip atsiranda reikiamų išteklių gausa, pagerinamos gyvenimo sąlygos, išlaisvinamas laikas tobulėjimui, kūrybai ir poilsiui.
- Kokybiškai ir pakankamai **investuodami į savo šeimą**, užsitikrinsime stabilią savo ir mūsų palikuonių gyvenimo gerovę ir laimę.

Į KĄ GALIME ĮTAKOTI

- **PRAEITIS** pakeisti neįmanoma. Viskas joje jau yra įvykę.
- **DABARTIS** būklės šiuo metu irgi ženkliai pakeisti nėra galimybių, nes ji tėra dėsninga pasekmė **PRAEITYJE** vykusių veiksmų ir poveikių. Ją tegalima **konstatuoti** ir **įvertinti**.
- Įtakoti tegalima tik rezultatus, pasireiškiančius **ATEITYJE**.
- Tam reikalinga **IŠMINTIS, laikas, kapitalas ir energija teisingiems pokyčiams atlikti**.

Nenusikalskime prieš savo protėvius ir palikuonis

- Nedalyvavimas **tautinio elito atkūrimė** – lietuvių **tautos išnykimo lemiamas veiksnys**
- Gyvenimas, **nenorint ir vengiant savų vaikų**, – išdavikiškas nusikaltimas prieš visus savo protėvius, nes nutraukiamas jų genų gyvavimas.
- Gyvenimas **tinkamai neišauklėjus ir neparuošus savo vaikų sėkmingam gyvenimui** – sunkus nusikaltimas prieš visus savo palikuonis, nes sumažinamas **jų memų (išskirtinių įgūdžių) potencialas**.

Investavimo į savo šeimą strategijos sandara ir jos variantai

Investavimo į **šeimą** sandara:

1. Investavimas į santuoką. 100-10-3-1 taisyklė;
2. Investavimas į sutuoktinių vertybių sugretinimą bei tarpusavio priklausomybę;
3. Investicijos į pajamų šaltinių plėtrą;
4. Investicijos į šeimos būstą ir kitą buities infrastruktūrą;
5. Investavimas į vaikų sveikatą;
6. Investicijos į vaikų ugdymą;
7. Investicinės grąžos pasidalinimas su tėvais.

Šeimos bendroji **SIELA**

- Šeima – ilgalaikis, visą gyvenimą turintis tęstis, projektas.
- Laimingos šeimos **SIELA** turi tampriai suderintas keturias sudėtines dalis: gyvenimo **MISIJA**, bendrąją ateities **TIKSLĄ** ir **VIZIJĄ** bei bendro gyvenimo **VERTYBES**.
- Pirmieji du šeimos kūrimo etapai labiausiai priklauso nuo potencialių **Šeimos projekto** partnerių-investuotojų įvykdyto **pasirinkimo** ir **bendrųjų tikslų** įgyvendinimo pastangų.
- Be bendrojo ateities **TIKSLO** ir bendrųjų savitarpio pastangų, grindžiamų bendrosiomis **VERTYBĖMIS** ir **MISIJA**, šeimos kūrimo projektas sėkmingu būti negali.

Skrybės – šeimų gyvavimo „vėžys“

- Remiantis statistika, dabar Lietuvoje apie 50% santuokų nutrūksta.
- Tai reiškia, kad žmonės, sudarantys tokias santuokas, visai nesupranta, kodėl taip elgiasi ir praranda didelę dalį gyvenimo veltui, nes nepasiekia jokio dvasinio gyvenimo komforto nei sau, nei savo artimiausiems žmonėms.
- Tokie veiksmai dažniausiai **iškraipo ir žaloja gyvenimą** bei psichiką partneriams ir vaikams.
- Be to, tokios santuokos dažnai tampa materialaus ir intelektualinio skurdo priežastimi, nes jos dalyviai neturi susiformavę ženklių ir realių ateities tikslų, kurių įgyvendinimui būtini kiekvieno jų nuolatiniai indėliai, priklausantys nuo harmoningo jų bendradarbiavimo.

Vedybų „iš meilės“ pavojai

- Tiesą sakant, vedybų „iš meilės ar aistros“ reiškinys žmonijos istorijoje atsirado gana neseniai.
- Europoje ir JAV meilės santuokos, atsirado kaip pramoninės revoliucijos pasekmė, susiformavus naujai socialinei klasei iš naujųjų miestiečių, atvykusių dirbti samdoje pas fabrikantus.
- Šios žmonių kategorijos formavimąsi nulėmė tai, kad jų namų ūkio ar šeimos egzistavimas jau nebebuvo tų atvykusiųjų išgyvenimo pagrindiniais veiksniais.
- Šeima, kaip socialinio statuso ir net lifto galimybė, šios klasės žmonėms taip pat nustojo vykdyti tokią funkciją.
- Dėl to pamažu ėmė mažėti šeimos vertybės, kurias pakeitė nauja didėjančių uždarbių ir jų vartojimo paradigma.
- Daugeliui individualios karjeros pasiekimai tapo jų gyvenimo gerovės motyvu. Miestai tapo amoralaus elgesio židiniai.

Sėkmingo investavimo algoritmas

- Bet kurioje rinkoje, įskaitant socialinę, esame investuotojais arba pirkėjais.
- Kaip investuotojas ir pirkėjas mes ieškome geriausio pasiūlymo rinkoje, atitinkančio mūsų kriterijus.
- **Kodėl santuokos ir šeimos formavimo partnerio pasirinkimas turėtų skirtis nuo šios schemos?**
- Tokią galimybę mums suteikia naujai susiformavusios aplinkybės, kuriose gyvename.
- Jos pasireiškia sėkmingo investavimo versluose algoritmais.

Investicijos į NT. 100-10-3-1 taisyklė

- Investuojant į nekilnojamąjį turtą galioja 100-10-3-1 taisyklė.
- T. y., peržiūrimame 100 nekilnojamojo turto objektų, iš kurių atrenkame 10 mums patinkančių.
- Jiems pateikiame pirkimo pasiūlymus.
- Kai apie trys savininkai sutinka su mūsų kaina, mes iš jų jau galutinai pasirenkame vieną, mums labiausiai tinkantį, objektą.

Investicijos į santuoką. 100-10-3-1 taisyklė

- Panašų algoritmą galima naudoti, ieškant ir renkantis šeimos projekto įgyvendinimo partnerių.
- Kadangi biologiniai poreikiai glūdi mūsų pasąmonėje, tai seksualinis potraukis yra neišvengiamas.
- Tačiau šiuolaikinei, išmintingai asmenybei jis neturėtų būti absoliučiu.
- Tad seksualiai patrauklius asmenis „įtraukiame“ į „pasirinkimo piltuvą“ **(50-100)**

Investicijos į santuoką. 100-10-3-1 taisyklė (II)

- Antrame to „piltuvo“ etape susipažįstame su potencialių partnerių dabartimi ir praeitimi : kokia veikla užsiima, kokiais pajamų šaltiniais naudojasi, kokiais principais valdo turimus pinigus, kokie pomėgiai tenkinami poilsio metu, kas draugai, kokie bendravimo su aplinka ypatumai, kokie charakterio esminiai bruožai, kokia jo gyvenimo istorija, koks išsilavinimas, iš kokios šeimos jis kilęs ir kaip su ja bendrauja ir kt.
- Iš jų atsirenkame 5-10 asmenų, su kuriais bus nuodugniau susipažįstama „pasirinkimo piltuvo“ trečiame etape.

Investicijos į santuoką. 100-10-3-1 taisyklė (III)

- Trečiame to „piltuvo“ etape susipažįstame su potencialių partnerių planuojama ir siekiama **ATEITIMI**: kokie jų profesinės veiklos planai, kokiais būdais ir priemonėmis numato tobulinti savo profesinius įgūdžius, didinti pajamų šaltinius, gerinti gyvenimo infrastruktūrą, kokią turi **VIZIJĄ** apie savo šeimą, vaikus, savo partnerio ateitį ir kt.
- Labiausiai patinkantys 2-3 asmenys patenka į trečiąjį mūsų „piltuvo“ etapą.

Investicijos į santuoką. 100-10-3-1 taisyklė (IV)

- Ketvirtame šio „piltuvo“ etape išsiaiškiname, kaip potencialių partnerių kalbos ir, iš ankstesnės pažinties susiformavusi, nuomonė apie juos pasitvirtina realiose gyvenimo sąlygose.
- Tai išbandoma laikino bendros veiklos ir gyvenimo laikotarpiais: **bendrų atostogų, turistinių žygių, kritinių projektų vykdymo, sudėtingų problemų sprendimų ir pagyvenimo bendrame būste metu.**
- Sužieduotuvės tampa perėjimo į paskutinį „pasirinkimo piltuvo“ etapą požymiu, po kurio prasideda antrasis investavimo į šeimą periodas: šeimos kūrimo partnerių **VERTYBIŲ** sugretinimas bei tarpusavio priklausomybės stiprinimas.

2-ojo investavimo periodo į šeimą uždaviniai:

- Investuojant į **sutuoktinių vertybių sugretinimą bei tarpusavio priklausomybę** būtina:
 1. Suformuoti nuolatinio ir harmoningo bendravimo poreikį ir įpročius;
 2. Suderinti abiejų partnerių norų ir pareigų balansą;
 3. Suderinti šeimos išteklių gausinimo ir vartojimo balansą;
 4. Suderinti Ateities formavimo strategiją.

III ir IV investavimo į šeimą periodai

- Jų metu turi būti atliekamos investicijos į šeimos **pajamų šaltinių** plėtrą ir į šeimos būstą bei kitą jos **buities infrastruktūrą**.
- Labai svarbų vaidmenį šiuose perioduose vaidina sutuoktinių veiklos priešistorija ir jų tėvų parama.
- Išėjusiems iš elitinių šeimų paprastai keblumų šiuose perioduose nebūna ir jie gali užsiimti investavimu į savo vaikus.

„Švietimas“ – kastų likimo kalvis

- Kadangi valstybinio švietimo sistemos mokyklos rengia „paklusnius valstybės gyventojus“, jos nesuteikia jaunuoliams pilnaverčio išsilavinimo, kurio pagrindu jie taptų savo veiklos lyderiais ir tikraisiais visuomenės elito nariais.
- Labai retas iš jų „prasimuša“ į tokių gretas, dažniausiai **„patekę į reikiamą vietą ir reikiamu laiku“**.
- Tai – likimo loterijos atvejis, kuris neatsikartoja sekančiose kartose, o verčia pakartoti žemesnių kastų kovos už išgyvenimą būdus.

**Kaip apsaugoti save ir savo
palikuonis nuo patekimo į
Likimo aukų kategoriją?**

Elitinio lavinimo būtinybė

- Pilnaverčio lavinimo tikslas – kiekviename asmenyje išugdyti tokį jo tobulumo lygį, kuris atitinka jo potencialą.
- Tobula asmenybe gali tapti kiekvienas, ir neturintis įgimtų genealių savybių, bet jeigu jis nuolat tobulinasi, orientuodamasis į aukštus humanistinius idealus, sekdamas iškilių asmenybių pavyzdžiu, turėdamas **gerus mentorius** bei **priemones** tokiam tobulėjimui realizuoti.
- Visa tai vadinama **elitiniu lavinimu**.

Elitinio lavinimo ypatumai

- Elitinis lavinimas negali būti įgyvendinamas, apsiribojant mokymosi švietimo sistemos mokyklose, net puikiai įsisavinant jų programas.
- Jam būtinas papildomas lavinimas, kurio strategiją ir jos įgyvendinimo priemones **suteikia išmintinga šeima** (elitinė ar net dinastinė).
- Tokia strategija privalo numatyti asmenybės dvasinių vertybių suformavimą, nuolatinį potraukį nepaliaujamam tobulėjimui bei efektyvaus mąstymo ir harmoningo bendravimo su aplinka įgūdžių išugdymą.

Elitinio **lavinimo šeimoje** požymiai:

1. Produktyvus ir nuoširdus šeimos narių **bendravimas ir bendradarbiavimas**, savo elgesiu demonstruojant turimas, sukauptas ir įsisavintas dvasines bei kultūrinės vertybes;
2. Nuolatiniai visų šeimos tobulėjimo rezultatai, pasireiškiantys intelektualinio ir turinio **kapitalo didėjimu**;
3. Kiekvieno šeimos nario elitinių savybių išraiška, pasireiškianti **išskirtiniais** jų veiklos rezultatais.

Elitinių šeimų praktika

- Elitinės- dinastinės šeimos strategijos sandara ir pagrindinės priemonės jos įgyvendinimui praktiškai įsisavinamos Turtejimo Akademijos organizuojamose **DINASTINIŲ ŠEIMŲ stovyklose**, kuriose dalyvaujanti šeima pati sau susikuria savos **ŠEIMOS KONSTITUCIJĄ**, šeimos narių bendravimo **DIENOTVARKĘ**, **ŠEIMOS TARYBĄ** bei **Emocinio gerumo sąskaitas**.

Kviečiame visus TA klubo
narius aktyviai įsijungti į

vykdomus
Elitinių šeimų formavimo
procesus